

Hans Roodenburg
2 februari 2012

Standpuntennotitie

t.b.v. het Rondetafelgesprek Groenboek gezinshereniging, 9 februari 2012

1. Niet-westerse immigratie kost geld

Het Groenboek heeft betrekking [op] immigratie met het motief gezinsvorming of –hereniging, in het bijzonder van buiten de EU. Het overgrote deel hiervan heeft niet-westerse landen als herkomst. Gemiddeld genomen is deze immigratie nadelig voor het Nederlandse welvaartspeil. Dit komt vooral door een negatief effect op de collectieve financiën. Een en ander is uitvoerig gedocumenteerd in de CPB-studie *Immigration and the Dutch Economy* <http://www.cpb.nl/en/publication/immigration-and-dutch-economy> uit 2003:

Kern van de zaak is dat immigranten met een lager economisch potentieel minder bijdragen aan de overheidsfinanciën dan het profijt dat zij hebben van de collectieve voorzieningen. Dit geldt zelfs als zij normaal participeren op de arbeidsmarkt en *niet* onevenredig vaak een uitkering ontvangen. Het beeld voor niet-westerse allochtonen is gemiddeld nog minder gunstig vanwege een relatief lage participatie en hoge uitkeringsafhankelijkheid.

De bevindingen van de CPB-studie zijn nog steeds actueel. De arbeidsparticipatie van niet-westerse allochtonen was in 2010 bijna een kwart lager dan van autochtonen, terwijl zij in 2008 ruim 7 keer zo vaak een bijstandsuitkering ontvingen. Van alle bijstandsuitkeringen gaat 45 procent naar niet-westerse allochtonen.

2. Hindermacht Europa

Niet-westerse immigratie gaat niet alleen gepaard met financiële risico's, ook de sociale cohesie kan erdoor onder druk komen te staan als immigranten onvoldoende neiging aan de dag leggen om te integreren. Gezinsvorming en –hereniging wordt gefaciliteerd door internationale verdragen die vooral gaan over rechten van migranten en nauwelijks over plichten. Het is dan ook begrijpelijk dat het kabinet zich in het regeer- en gedoogakkoord sterk maakt om de uitwassen die zich bij deze vorm van immigratie voordoen aan te pakken.

Uitvoering van de kabinetsvoornemens stuit echter op het keurslijf van het Europese immigratiebeleid. Het is betreurenswaardig dat Nederland destijds zijn bevoegdheden inzake het immigratiebeleid heeft overgeheveld naar de EU. De omstandigheden in, en de belangen van de lidstaten lopen veel te ver uiteen voor een *one-size-fits-all* beleid op Europees niveau. Immigratiebeleid gaat niet zozeer over wie we toelaten op ons grondgebied, maar veeleer over wie toegang krijgt tot onze overheidvoorzieningen, tot de loketten van de verzorgingsstaat. Dat hadden we beter in eigen hand kunnen houden in plaats van het uit te besteden aan Brussel.

Het kabinet plukt hier nu de wrange vruchten van en moet met de pet rond langs de Europese hoofdsteden om nog iets voor elkaar te krijgen en stuit bovendien, gezien de magere inhoud van het voorliggende Groenboek, op een onwillige Eurocommissaris, die helaas wel een sleutelrol vervult in dit geheel.

Repatriëring van het immigratiebeleid is dan ook de beste oplossing. Dit gaat natuurlijk niet zomaar, maar onder druk wordt alles vloeibaar. Het kabinet zal die repatriëring moeten uitruilen tegen instemming met (aanpassingen van) verdragen en andere EU-besluiten waarbij unanimititeit is vereist.

Zie ook mijn interview in Elsevier <http://www.elsevier.nl/web/10124557/Nieuws/Europese-Unie/Immigratiebeleid-niet-weggeven-aan-Europa.htm>

3. Reactie Groenboek algemeen

Gelet op het voorgaande kan worden gesteld dat zolang Nederland moet opereren binnen het keurslijf van een Europees immigratiebeleid, zulk beleid maximale speelruimte moet bieden aan lidstaten die ongewenste immigratie in het kader van gezinsvorming en –hereniging willen tegengaan. Dit zou de hoofdlijn van de Nederlandse reactie op het Groenboek moeten zijn.

De concept-reactie van het kabinet op het Groenboek (hierna te noemen, ‘kabinetsreactie’) heeft als leidraad dat een beter evenwicht moet worden bereikt tussen het algemeen belang en het individuele belang van potentiële immigranten, respectievelijk hun referenten. Dit sluit goed aan bij de hiervoor door mij als wenselijk betitelde maximale speelruimte. Ik kan me, algemeen gesproken, dan ook goed vinden in deze kabinetsreactie.

Opgemerkt moet worden dat het Groenboek slechts een beperkt aantal kwesties aan de orde stelt. De kabinetsreactie stelt dan ook terecht een aantal andere punten aan de orde, bv. verhoging leeftijdseis en inkomenseis, beperking van het aantal partners dat men achtereenvolgens naar Nederland mag halen, meewegen criminele antecedenten van degene die een gezinslid wil laten overkomen, en aanpak ‘Europaroute’.

De kabinetsreactie stelt ook:

Nederland geeft er de voorkeur aan om de specifieke eisen voor huisvesting, inkomen en opleiding niet exact te bepalen, maar om hier ruimte voor lidstaten te laten opdat de eisen aansluiten bij de behoeften in die lidstaat.

Ruimte voor de lidstaten, dit is precies de kant die we op moeten.

4. Reactie Groenboek, specifieke vragen

Wat betreft de specifieke vragen die het Groenboek stelt, kan ik mij in grote lijnen vinden in de antwoorden die de kabinetsreactie hierop geeft.